

Bloemlezing fiscaal juridische NB's

RB Oost

Mr. Frits van der Kamp

-14 maart 2022-

1

Programma

- ▶ NB's huwelijksvermogensrecht / huwelijkse voorwaarden
- ▶ Partneralimentatie fiscale opties: NB's en beleid (?)
- ▶ De toekomst verdeeld
- ▶ (on)Mogelijkheden bij schenking (relevant beleid, alternatieven)

2

Huwelijk

- ▶ Huwelijkse voorwaarden
 - Periodiek verrekenbeding van overgespaard inkomen...
 - Fictiebepaling (art 141, lid 3, Boek 1 BW)
 - Al het vermogen wordt geacht uit het te verreken inkomen te zijn gefinancierd
- ▶ NB: elk jaar vaststellen
- ▶ NB: waarschuwing "Ridder te Voet" en kosten huishouding
- ▶ NB: Advisering!
- VSO zo volledig mogelijke informatie (wilsovereenstemming vereist, anders alsnog risicovol)

3

Huwelijk

- ▶ Huwelijkse voorwaarden
 - Finaal verrekenbeding
 - "alles verrekenen" wat op ontbindingsdatum aanwezig is (met uitzondering van veelal voorhuwelijks vermogen en evt. aanvullende zaken)
 - Vormgeving en check op wensen en fiscaliteit
 - Uitzondering voor "kruisingse premies levensverzekering"
- ▶ **NB:** Indien een AB-pakket deels ter verrekening wordt overgedragen, dan ontbreken directe fiscale faciliteiten.
- ▶ Advisering: wensen/risico's

4

Huwelijk

- ▶ Keuze bij huwelijk/staande huwelijk:
 - Gemeenschap (nieuw of oud dmv huwelijkse voorwaarden!)
 - Huwelijkse voorwaarden met optimalisering
 - Finaal verrekenbeding (met uitzonderingen..)
 - Ingeval aandelen BV van beide partners, optie AB- heffing doorschuiven met "beperkte" gemeenschap
- ▶ Advisering: wensen/risico's/opties

5

Huwelijk

- ▶ Vergoedingsrechten: art. 95a Boek 1 BW
 - Voor de onderneming is er tevens een bijzondere regeling
 - ▶ Als een onderneming buiten de gemeenschap valt, dan 'komt ten bate van de gemeenschap een redelijke vergoeding voor de kennis, vaardigheden en arbeid die een echtgenoot ten behoeve van die onderneming heeft aangewend, voor zover een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van beide echtgenoten komt of is gekomen'.
 - NB geldt voor BV/NV/EZ/VOF/maatschap...
 - NB invloed "gebruikelijk loon"?
 - NB tijdens het huwelijk "toegerekende" inspanning?
- ▶ "Regelend recht", dus tenzij..!
- ▶ Advisering!

6

Huwelijk

- ▶ In de BV:
 - Charles is kapper en drijft zijn onderneming in de vorm van een BV-structuur, te weten: een Holding en werk-BV. Hij huwt met Fred op 22 maart 2020. Het draait fantastisch met de zaak, Charles heeft een enorme klapper gemaakt met de digitale verkoop van allerlei kappersparafernalia. Eind 2020 klappt het huwelijk.
- ▶ 1. Wat is het juridische gevolg van de scheiding eind 2020?
- ▶ 2. Hoe verloopt dat fiscaal?

7

Huwelijk

- ▶ 1. Wat is het juridische gevolg van de scheiding eind 2018?
 - De BV blijft van Charles. Fred heeft echter recht op: "een redelijke vergoeding voor de kennis, vaardigheden en arbeid die een echtgenoot ten behoeve van die onderneming heeft aangewend, voor zover een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van beide echtgenoten komt of is gekomen". De vergoeding valt in de gemeenschap.
- ▶ 2. Hoe verloopt dat fiscaal?
 - A. loon
 - B. aanmerkelijk belang-heffing
 - C. lening..
- ▶ **Advisering!: NB uitsluiten of bedrag (met limiet..)**

8

Huwelijk

- ▶ BV en vergoedingsrecht
 - Casus (met een 100% werking)
 - Wendy investeert voor 100% in de oprichting van de BV van Willem, haar gehuwde partner onder koude huwelijkse voorwaarden. De BV wordt opgericht voor 1 euro. De waarde van de BV stijgt naar 1 mio.
 - 1. Wat is van wie?
 - 2. Hoe verloopt dat fiscaal?

- **NB: nominaal overeenkomen bij HV**

9

Huwelijk

- ▶ 1. Wat is van wie?
 - Wendy heeft een vergoedingsvordering ten belope van haar aandeel bij de oprichting/verkrijging: 100% van 1 mio. Willem heeft een evenzo grote schuld aan Wendy. Door toerekening van de box 3 schuld en bezitting verloopt dat fiscaal neutraal.

- ▶ 2. Hoe verloopt dat fiscaal bij verkoop?
 - Willem ontvangt 1 mio, dat is AB winst en belast tegen 25% (eenvoudshalve: tarief loopt op). Hij betaalt derhalve 250.000 AB heffing. Zijn schuld bedraagt echter 1 mio aan Wendy. Samen kunnen ze een andere afspraak maken om dit op te lossen!

10

Programma

- ▶ NB's huwelijksvermogensrecht / huwelijkse voorwaarden
- ▶ Partneralimentatie fiscale opties: NB's en beleid (?)
- ▶ De toekomst verdeeld
- ▶ (on)Mogelijkheden bij schenking (relevant beleid, alternatieven)

11

Fiscale actua

Tariefcorrectie versneld	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maximaal aftrektarief	49,50%	49%	46%	43%	40%	37,05%
aftekbare kosten						
eigen woning						
Maximaal aftrektarief	51,95%	51,75%	46%	43%	40%	37,05%
andere grondslag						
verminderende posten						

- ▶ Conclusie familierechtelijke aspecten:
 - 1. eerder betalen (bijv. afkoop PAL!)
 - 2. rente vooruit betalen (6 mnd, ovl bank!)
 - 3. waardering belastingclaim (latentie!)
 - 4. effecten op alimentatie (civiel)...
 -rechtspraak houdt géén rekening met
vervolg: vanwege overige "onzekerheden"..

12

Alimentatie algemeen

Bespreking algemene aspecten

- Hoogte en duur
- Periodiek en afkoop
- Samenwoners, alimentatie en afkoop
- Schenking in alimentatie (of door afzien)?
- Brief Wiebes 2015!

13

Fiscale aspecten partneralimentatie

- Wanneer is fiscaal sprake van alimentatie:
 - duurzaam gescheiden leven;
 - periodieke uitkering;
 - rechtstreeks voortvloeiend uit het familierecht
 - niet van bloed- of aanverwanten
 - al hetgeen wordt ontvangen ter vervanging van een dergelijke uitkering!!..
- Besluit 14 december 2000 "doorbetaling":
 - ▶ NB in december 2020 ingetrokken!!
 - ▶ Dus....?!

14

Fiscale aspecten partneralimentatie

- ▶ Beperkingen 2020!
- ▶ Partneralimentatie aftrekbaar..
 - Hoge Raad 16/11/2018: **zonder titel geen aftrek...** (ECLI:NL:HR:2018:2134)
 - Relatie fiscaal partnerschap?
- ▶ Afkoop ineens
 - Door alimentatielijfrente (art 6.5 Wet IB)
 - (ook bij de bank: besluit 16 mei 2019)
 - Door bestaande lijfrente?.. : géén aftrek, geen heffing!
 - (3.134, lid 2 & 6.4, lid 2 IB!)

15

Fiscale aspecten partneralimentatie

- *Wat is duurzaam gescheiden leven?*
- Hoge Raad: "Van duurzaam gescheiden leven is sprake indien een gescheiden huishouding wordt gevoerd en deze situatie door ten minste één van beiden als duurzaam wordt ervaren"
- Niet: in een bestaande situatie van een landurig gehuwd leven op ieder een eigen adres hoofdverblijf (twee adressen), hetgeen wordt gewijzigd door louter de gewijzigde wil (wens)..

16

Fiscale aspecten partneralimentatie

- *Rechtstreeks voortvloeiend uit het familierecht*
- De alimentatie moet te herleiden zijn naar de juridische regels die hiervoor bestaan. Een langere alimentatie mag bijvoorbeeld wel, maar een alimentatie die doorgaat bij hertrouwen of overlijden vloeit niet rechtstreeks voort uit het familierecht.

17

Alimentatie samenhang

Fiscale aspecten

- Verrekening met overwaarde pand/vermogen
- Relatie alimentatie eigenwoningregeling
- Relatie alimentatie en pensioen (voorzienbaar!)
- (forfaitaire regeling twee jaarsperiode)
- ▶ NB Check covenant op:
 - "alimentatieverrekening"
 - "duurzaam gescheiden leven" (NB opnemen?)
 - afkoop en voorwaarden...

18

Alimentatie fiscaal

- ▶ Partneralimentatie & afkoop ineens
 - Gehuwden
 - Partners (fiscaal)
 - Samenlevers
- ▶ Tijdstip "betalen" afkoop PAL (ivm aftrek):
 - 1. Art 6.40 Wet IB (betaald/verrekend/ter beschikking gesteld/rentedragend!)
 - 2. Scheiding!! (civiel)
- ▶ Alternatief:
 - Afkoop door alimentatielijfrente (6.5 Wet IB)
 - Afkoop door bestaande lijfrente (6.4, lid 2 + 3.134, lid 2-6 Wet IB)

19

Programma

- ▶ NB's huwelijksvermogensrecht / huwelijkse voorwaarden
- ▶ Partneralimentatie fiscale opties: NB's en beleid (?)
- ▶ De toekomst verdeeld
- ▶ (on)Mogelijkheden bij schenking (relevant beleid, alternatieven)

20

Fiscaal partnerschap

- ▶ Johan en Marian (gehuwd sinds 2006) gaan scheiden. Sinds 1 juni 2019 is Marian duurzaam uit de gezamenlijk woning vertrokken. Op 20 november 2019 is een getekend convenant gereed. Op 25 november 2019 wordt een scheidingsverzoek ingediend door hen gezamenlijk. Op 5 december schrijft Marian zich in op een nieuw adres, dezelfde datum vindt uitschrijving plaats. Op 6 januari 2020 wordt de scheidingsbeschikking ingeschreven.
- ▶ Tot welk moment zijn zij fiscaal partner?
 - A. 1 juni 2019
 - B. 20 november 2019
 - C. 25 november 2019
 - D. 5 december 2019
 - E. Tot 6 januari 2020

21

Partnerregeling art. 2.17, 7 IB

- ▶ Optie "voljaarspartnerschap" bestaat niet!
- ▶ Optie inkomenstoerekening voor gehele jaar (art.2.17, lid 7):
 - Alleen op gezamenlijk verzoek
 - Slechts ten aanzien van 1 partner
 - Na afloop van het "verdelingsjaar" bij de aangifte (gezamenlijk verzoek!!)
- ▶ NB: gezamenlijkheid vastleggen in convenant; fiscale regeling dan wel relevante verdelingsartikel (boetebepaling)
- ▶ NB: Ook in de toeslagen werkt de partnerregeling/definitie met verwijzing naar AWR/IB partner! *art 5a AWR en 1.2 IB

22

Pensioenverrekening met geld

- ▶ Man en vrouw in AGVG
- ▶ Waarde pensioen man 600.000
- ▶ Af latentie IB: 30%
- ▶ Waarde pand 420.000

- ▶ Stel: Man krijgt pensioen, vrouw pand
 - Fiscale gevolgen?

23

Pensioenverrekening met geld

- ▶ Heffing bij vrouw over 210.000: ze had 210.000 aandeel in het pensioen; artikel 3.102 lid 3 Wet IB 2001.
- ▶ Aftrekpost bij man van 210.000 vanwege hetgeen hij opoffert ter verkrijging van pensioen; artikel 6.3 Wet IB 2001.
- ▶ Oplossing...
 - Verrekenen
 - Optie vrije toerekening (art. 2.17, lid 7)
- ▶ Óf: pensioenverrekeningslijfrente (zie besluit 2019/2020) á la alimentatielijfrente

24

Lijfrenteverzekerling en scheiding

- ▶ Fiscale gevolgen van lijfrente verdeling of verrekening bij scheiding
- ▶ "Gelijke verdeling/toerekening": fiscaal geruisloos
 - Uitkeringen vervolgens belast bij eigenaar/verzekeringnemer
- ▶ "Ongelijke verdeling/toerekening":
 - Indien voor het ongelijke deel iets wordt ontvangen ter verrekening: belast bij ontvanger (en aftrekbaar bij degene die het betaalt)
 - Indien niets wordt ontvangen/opgeofferd: geen heffing of aftrek
 - Uitkeringen vervolgens regulier belast

25

Programma

- ▶ NB's huwelijksvermogensrecht / huwelijkse voorwaarden
- ▶ Partneralimentatie fiscale opties: NB's en beleid (?)
- ▶ De toekomst verdeeld
- ▶ (on)Mogelijkheden bij schenking (relevant beleid, alternatieven)

26

MC vraag 1

- ▶ 1. Op welke moment begint volgens de fiscale letter der wet de twee jaarstermijn inzake de echtscheidings-vertrekregeling uit de eigen woning (hoofdverblijf) te lopen?
 - A: Op het moment dat de vertrekkende partij feitelijk de woning als hoofdverblijf heeft verlaten bij duurzaam gescheiden leven of einde fiscaal partnerschap. Dat wordt naar feiten en omstandigheden bepaald.
 - B: Op het moment dat het fiscaal partnerschap wordt beëindigd.
 - C: Op het moment dat het gezamenlijke GBA/BRP adres wordt beëindigd.
 - D: Vanaf het moment dat het echtscheidingsverzoek is ingediend.

27

MC vraag 2

- ▶ 2. De achterblijvende en alimentatiebehoefte Alice, die in de woning verblijft van de duurzaam gescheiden levende vertrokken Berry (100% eigendom van Berry!), heeft de keuze om het woningforfait in zoverre aan te geven. Wat is juist?
 - A. Alice gebruikt de gehele woning fiscaal als hoofdverblijf en dient als zodanig dan ook het hele forfait op te geven (ttv PAL).
 - B. Indien het voor Alice fiscaal voordeliger is, kan zij het forfait toerekenen aan Berry.
 - C. De achterblijvende Alice is geen eigenaar en hoeft dus nimmer een eigenwoningforfait aan te geven.
 - D. Alice zal verplicht het hele forfait op moeten geven als alimentatie in natura omdat zij het woongenot van de woning heeft en Berry de alimentatieplichtige is.

28

Programma

- ▶ NB's huwelijksvermogensrecht / huwelijkse voorwaarden
- ▶ Partneralimentatie fiscale opties: NB's en beleid (?)
- ▶ De toekomst verdeeld
- ▶ (on)Mogelijkheden bij schenking (relevant beleid, alternatieven)

29

Schenking

- ▶ Besluit 5 juli 2010, goedkeuring par 2:
 - Convenant of schriftelijk stuk: beroep op besluit levert "partnertarief" op;
 - Voordeel: 20% over schenking
- ▶ Alternatieven: schenk een woning (2023!)
 - NB I: leeftijd
 - NB II: verjaardagsbesluit
- ▶ Hoogte zakelijke vergoeding gebruik woning
- ▶ Schenking woning: WOZ waarde!!

30

Schenking

- ▶ BOR (ondernemingsvermogen); nu nog wel!
 - Géén leeftijdsgrens
- ▶ Gemeenschap met ongelijke delen..
 - Jurisprudentie oud en nieuw!
- ▶ Vrij toerekenen..(aan "ex"): schenking?
- ▶ Latenties..
- ▶ Vergoedingsrecht 1:95a BW
 - onderneming buiten de gemeenschap v.a. 2018

31

Fiscale actua jurisprudentie

- ▶ Latenties:
 - Hoge Raad 28 november 2014: contant..
 - Hoge Raad 23 februari 2018: ..? (nominaal..)
 - Hof Arnhem/L 15 januari 2019: contant
- ▶ Verknochtheid (stamrecht)
 - Hoge Raad 17 oktober 2008
 - Hoge Raad 24 juni 2016 (BV of extern irr.)
 - Hoge Raad 23 februari 2018: pensioenanalogie=delen

32

Fiscale actua jurisprudentie

- ▶ Verknochtheid (stamrecht)
 - Hoge Raad 22 februari 2019 (verknocht.. Onweersproken: check pensioenanalogie)
 - Hoge Raad 13 juli 2018: "verknocht pensioengeld" (tevens vergoedingsrecht)
- ▶ Vergoedingsrecht
 - Hoge Raad 5 juli 2019: UC gestort op e/o, vermenging, vergoedingsrecht (bewijs...!)
- ▶ NB: afwijkend contracteren: schenking?

33

Fiscale actua jurisprudentie

- ▶ Natuurlijke verbintenis en schenking
 - Rechtbank 14 juni 2016: natuurlijke verbintenis
 - Helaas Hof: schikking met BD!...
- ▶ Scheve gemeenschap en schenking
 - Hoge Raad long time (1959/1971)
 - Gemeenschap van bankrekening! (Hof e.v.)

34

Vragen &...

Dank voor uw aandacht!

...
mr. Frits van der Kamp CT

fritsvanderkamp@gmail.com
06-204 244 13